

Андрієнко М.М.,
к.е.н., доцент кафедри економіки повітряного транспорту
Національний авіаційний університет
Матюша М.М.,
студент
Національний авіаційний університет

СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Економічний розвиток сучасних суб'єктів господарювання з метою забезпечення їх конкурентоспроможності вимагає значної уваги до інтелектуального потенціалу підприємства. Інтелектуальний потенціал суттєво впливає на забезпечення основних управлінських компетенцій, результатом яких є ефективність обраних стратегій розвитку підприємства.

Ключові слова: інтелектуальний потенціал, інтелектуальний капітал, інтелектуальні ресурси, компетенції, людський капітал.

Розвиток підприємств залежить від можливостей та умінь вчасно знайти й використати нові ідеї, підходи, методи, способи, механізми та інструменти з метою використання їх у своїх виробничих процесах. Адже саме від заходів інноваційного напрямку значно залежать результати роботи всього підприємства.

Основні наукові результати. Сутність поняття інтелектуальний потенціал підприємства знаходиться у площині розуміння таких визначень як інтелектуальний капітал, людський капітал, інтелектуальні ресурси, які за своїми характеристиками та значенням значно схожі між собою. Слід зазначити, що інтелектуальний потенціал визначають як економічну систему, що характеризується взаємозалежними та взаємопов'язаними між собою елементами, необхідними при здійсненні виробничого та управлінського процесів на підприємстві. До структури інтелектуального потенціалу відносять складові у вигляді елементів, взаємозв'язки між ними, принципи їх формування та розвитку.

Конкурентні позиції на ринку для суб'єктів господарювання значно підсилюються при розробці та впровадженні у їхню діяльність інноваційних заходів та перспективних нововведень, які до того ж будуть більш вигідними, ніж у інших підприємств на даному сегменті ринку.

З метою забезпечення управлінських компетенцій керівниками на підприємстві використовується поняття інтелектуальний капітал, що дозволяє проводити оцінку компанії через результативність роботи персоналу з метою залучення додаткових інвестицій на перспективу.

Інтелектуальним ресурсам сучасні розвиваючі підприємства також приділяють значну увагу. До інтелектуальних ресурсів відносять складові системи знань окремих працівників чи компанії, серед яких є професійний досвід, ділові зв'язки, інформаційні технології та інші елементи за допомогою яких можна отримати позитивні результати у вигляді доходів та прибутків.

Значний вплив на ефективність роботи підприємства здійснює людський капітал. У більшості дослідників поняття людський капітал ототожнюється з однією із форм капіталу при використанні якого підприємство отримує позитивні фінансові результати. До людського капіталу відносять здібності людини: знання, уміння, навички, талант, мотивацію, імідж та харизму працівників для отримання нової доданої вартості.

Висновки. Тому при оцінці інтелектуального потенціалу необхідно враховувати всі вищепераховані характеристики понять, оскільки вони тісно пов'язані між собою. Наприклад, інтелектуальний потенціал підприємства можна оцінювати за допомогою експертів за якісними та кількісними показниками. Іноді оцінку проводять у грошовому вимірнику при необхідності реструктуризації, розширення чи скорочення підприємства, або при пошуку інвесторів з метою подальшого розвитку. Таким чином, оцінка інтелектуального потенціалу досить складний процес, що потребує значної уваги та професійного підходу як з боку замовників так і з боку її виконавців.

Використані джерела

1. Андрієнко М.М., Щиголь І.В. Управління ефективністю діяльності транспортного підприємства / Причорноморські економічні студії. 2018. № 35 (1). URL: http://bses.in.ua/journals/2018/35_1_2018/9.pdf (дата звернення: 14.10.2021)

2. Ареф'єва О.В. Управління потенціалом розвитку промислових підприємств: монографія / О.В. Ареф'єва, О.В. Коренков. К.: ГРОТ, 2004. 200 с.

3. Діба В. Інтелектуальний потенціал підприємства та методи його оцінки. Ринок цінних паперів України. 2013. № 9–10. С. 97–101. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rcpu_2013_9-10_15 (дата звернення: 14.10.2021)